

Text, který se dostává laskavému čtenáři do rukou, je prvním průběžným zhodnocením – řekněme inventurou – základní vize, s níž jsem jako nový policejní prezident předstoupil se svým týmem před veřejnost a představil ji na I. kongresu Policie ČR. Roční výročí je vhodnou příležitostí k tomu, abychom se ohlédlí a shrnuli si, jak se to, co bylo na počátku deklarováno, daří naplňovat.

Byla nastavená správná cesta ?

Vize, s níž policejní prezident předstoupil před veřejnost, zněla takto:

POLICIE SE MUSÍ STÁT SEBEVĚDOMÝM, OTEVŘENÝM A KOREKTNÍM SBOREM, KTERÝ SLOUŽÍ VEŘEJNOSTI, BRÁNÍ JEJÍ PRÁVA A SVOJÍ ČINNOSTÍ SI ZÍSKÁVÁ TRVALOU DŮVĚRU A RESPEKT VEŘEJNOSTI

Po prvním roce lze konstatovat, že trend, který uvedená vize vytyčuje, je správný. Z pohledu vrcholového vedení lze říci, že není nutno provádět žádnou zásadní korekci – nastavení hlavního cíle je správné. Otázkou pro další období však je, zda cesty k jeho dosažení, které vedení zvolilo, nejsou příliš klikaté a zda metody, použité pro jeho dosažení, by neměly být přímočařejší.

Tým jako nepostradatelný prostředek

Policejní prezident sestavil tým užšího vedení policejního prezidia. Nové vedení tak v současné době tvoří (nová jména jsou uvedena kurzívou):

- policejní prezident:
plk. Mgr. Vladislav Husák
- náměstek pro trestní řízení:
plk. Ing. František Snopek
- náměstek pro uniformovanou policii:
plk. JUDr. Mgr. Jan Brázda, Ph.D.
- náměstek policejního prezidenta pro ekonomiku:
pplk. Ing. Pavel Boublerle
- náměstek policejního prezidenta:
plk. Mgr. Oldřich Martinů
- vedoucí Kanceláře policejního prezidenta:
pplk. Ing. Jindřich Mayer

V přehledu nejsou uvedeni ředitelé útvarů s celorepublikovou působností.

Uvedeným sestavením svého týmu policejní prezident vytvořil základní pozici pro kolektivní způsob rozhodování, při samozřejmě zachování individuální odpověd-

nosti každého člena týmu za jemu svěřený úsek. V práci týmu lze spatřovat významné posílení vzájemné komunikace mezi jednotlivými členy, protože jednou ze základních metod je možnost (a v řadě případů i povinnost) vyjádřit se k projednávaným bodům, a to i v případě, že daný problém nespadá přímo do působnosti dotazovaného. Lze tak eliminovat některé projevy tzv. „profesionální slepoty“, kdy názor, vyjádřený spíše s obecnou než konkrétní znalostí a někdy i více intuitivně než striktně racionálně, může přinést nový pohled na problém. Je však samozřejmé, že uvedený způsob se využívá zejména v počátečních stádiích hledání řešení problému a detailní rozpracování pak přechází do odborné kompetence příslušných úseků.

Zároveň lze jednoznačně konstatovat, že týmová práce se osvědčila i v tom, že se podařilo sloučit představy původního vedení a nových členů a zachovat tak jistou kontinuitu a převzetí dobrých výsledků z minulých období.

V následujícím textu jsou pak shrnuty výsledky podle jednotlivých pilířů, jak je policejní prezident deklaroval při nástupu do funkce:

OTEVŘENOST VŮČI SPOLEČNOSTI I VLASTNÍM PŘÍSLUŠNÍKŮM

Přijímání principu community policing

● V září 2007 bude ukončen projekt s mezinárodní účastí – Podpora a posílení prevence a metody Community policing v práci policie.

● V rámci tohoto projektu, který navazuje na úspěšný projekt PHARE 2001, pokračuje budování „vzorových“ služben recepčního typu. Zároveň je Policií ČR, respektive pilotními základními útvary, uplatňován model Community policing.

● I po ukončení tohoto projektu je nezbytné pokračovat v dalším podporování a zavádění tohoto systému v práci policie jako cesty k získávání respektu a prohlubování spolupráce s veřejností a zejména samosprávou.

Zaměstnávání občanů se změněnou pracovní schopností

● Především ve spojitosti s recepčními službami a přijímáním oznámení na recepcích vyvstala možnost zaměstnávání občanů se změněnou pracovní schopností. Podstatou je jednak vytváření příležitostí pro tyto osoby, ale zejména vytváření „jiného“ prostředí při přijímání oznámení od občanů a mimo jiné „zlevnění“ souvisejících procesů, neboť „dražší“ policista tak bude uvolněn pro vykonávání činností, které přímo souvisejí s posláním policie.

● Policejní prezident na jaře 2006 v rámci interview s médii oznámil možnost v budoucnu rozšířit uplatnění občanů se změněnou pracovní schopností v rámci policie. Policie byla v této souvislosti oslovena řadou jednotlivců i organizací a v současné době se hledají legislativní možnosti (i v souvislosti s náběhem účinnosti nového zákona o služebním poměru), jak uvedený problém řešit.

Boj proti korupci

● Policie se aktivně zapojila do rezortního antikorupčního programu. Byl vytvořen poradní orgán policejního prezidenta („kulatý stůl“), který generuje konkrétní možnosti a myšlenky, jak se uvedenému jevu bránit. V současné době jsou konkrétní úkoly rozpracovávány jednotlivými odpovědnými funkcionáři a očekávají se již první konkrétní výstupy.

● V rámci spolupráce s NGO byly osloveny Transparency International a Český Helsinský výbor s nabídkou konkrétní spolupráce. Předpokládá se úzká vazba na výše uvedený poradní orgán policejního prezidenta.

Na cestě za lepší policií

● V současné době běží pilotní program zavedení diktafonů u dopravní služby. Cílem je minimalizovat vznik korupčních prostředí a zajistit důkazní materiál, a to jak pro situace, kdy dojde k protiprávnímu jednání ze strany policisty (nemusí se zde jednat pouze o korupční jednání, cílem je zhodnocení celkového vystupování policisty v případě stížnosti účastníka řízení), tak pro případ, kdy je policistům úplatek nabízen. Uvedené zařízení dále pomáhá ochránit policisty pro případ křivého obvinění z požadování úplatku. Celý systém je upraven pokynem ředitele služby dopravní policie a je nezbytné vědět, že před zahájením služebního úkonu policista upozorní osobu, proti které úkon směřuje, na skutečnost, že její projevy jsou zaznamenávány, s výjimkou případu, kdy to okolnosti služebního úkonu nedovolují.

● Došlo k reorganizaci kontrolního útvaru policejního prezidenta (Odbor vnitřní kontroly) s cílem posílit jeho účinnost a zvýšit efektivitu kontrolní činnosti. V současné době je zpracován materiál, který předpokládá změny v rámci organizace skupin kontroly a stížností na úrovních správy krajů a okresních ředitelství. Cílem je zamezení možnosti ovlivňování kontrolní činnosti v důsledku příliš těsných vazeb na konkrétní teritorium a z toho plynoucí možnou podjatost kontrolního orgánu.

● Bylo upraveno diskusní fórum v rámci sítě intranet (tzv. „hovory s vedením“), kdy byla jasně určena odpovědnost funkcionářů za tematické oblasti a zajištěna

tak pravidelná informovanost policejního sboru. Zároveň je nutno poznamenat, že i díky neblahým zkušenostem z minulosti, muselo dojít k částečnému omezení anony-mity účastníků s cílem omezit nevhodné či neadekvátní reakce některých diskutujících.

- Zlepšení styku s centrálními partnerskými orgány**
- Policejní prezident navštívil celkem 12 ze 14 vyšších územních samosprávních celků a setkal se s hejtmany těchto krajů a s primátorem hl. m. Prahy. Cílem bylo jednak představení základních vizí policej-ního prezidenta, ale též vzájemná výměna poznatků z regionální praxe, zejména s ohledem na skutečnost, že policejní orga-nizace je rozložena do osmi správ krajů, zatímco VÚSC je 14. Tyto návštěvy chce policejní prezident zopakovat v závěru tohoto roku.
 - Došlo k několika setkáním s nejvyšší státní zástupkyní a tato setkání jsou usku-tečňována i v případě naléhavé potřeby pro-jednání konkrétní formy spolupráce v mi-mořádných situacích.
 - Byly navázány styky a proběhlo spo-lečné setkání s Výborem pro obranu a bez-pečnost PS P ČR (v minulém volebním období) a připravuje se další s nově ustave-ným Výborem pro bezpečnost.
 - Úskutečňují se společné akce jednak s orgány České obchodní inspekce, dále s Celní správou (obojí zejména v boji proti porušování autorských práv a v boji proti nelegálnímu obchodování s nezdaněným zbožím).
 - V neposlední řadě se uskutečňují dopravněbezpečnostní akce společně s orgány krajských úřadů a celní správy. Cílem zde je zejména dodržování celních předpisů, ale také kontroly dodržování doby odpočinku řidičů nákladních vozidel a autobusů a dodržování váhových limitů jízdních souprav.
- VOLBA OPTIMÁLNÍ ORGANIZAČNÍ STRUKTURY**
- Proběhla reorganizace Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování PP ČR, došlo k převodu řady činností. Cílem bylo jasnější vymezení role ÚSKPV jakožto výhradně metodického, řídicího a kontrol-ního útvaru a nikoliv útvaru výkonného.

- V této souvislosti došlo k **podřízení Útvaru odhalování nelegálních výnosů a daňové kriminality** pod ÚSKPV (dříve přímo pod náměstkem pro trestní řízení) pro lepší koordinaci činnosti mezi útvary ÚSKPV
- Uvedeným krokem došlo k **redukcí vedoucích míst**
 - V souvislosti s nabytím účinnosti nového zákona o služebním poměru byly v rámci celé P ČR nastaveny některé systé-mové organizační změny:
 - byly zrušeny nadpočetné funkce zástupce velitele služby,
 - došlo k převedení pracovníků ochrany osobních údajů z útvarů informatiky ke kancelářím ředitele OŘ,
 - došlo k převedení skupiny ochrany osobních údajů pod kancelář policejního prezidenta a tím byl jasně posílen její sta-tus a nezávislost vůči ostatním složkám a útvarům. Cílem je výrazné zlepšení metodické a kontrolní činnosti na uvede-ném úseku,
 - došlo k možnosti přidání administra-tivní síly na základní útvary pořádkové policie a tím k **uvolnění minimálně jed-noho policisty ve prospěch přímého výkonu služby.**
 - V rámci služby dopravní policie byly zavedeny veškeré **informační prostředky pro podporu bodového systému postiho-vání řidičů** a navázán styk se správními orgány, které se zabývají evidencí bodo-vých kont řidičů.
 - Pro zlepšení ochrany prostoru letiště Praha–Ruzyň a pro zlepšení komfortu občanů došlo **ke sjednocení výkonu služ-by v uvedeném prostoru tak, že jak objekt odbavovacích terminálů, tak pro-stor v jejich okolí zabezpečuje služba cizinecké a pohraniční policie.** Uvedený krok má význam zejména pro veřejnost, která se tak setkává v prostoru letiště pouze s „jednou policií“, a uvedený model je i logisticky snáze řešitelný.
 - Intenzivně pokračuje tvorba jednotné-ho informačního systému policie postave-ného na bázi elektronického spisu.
 - Vzhledem k očekávanému vstupu ČR do Schengenského prostoru byla vypraco-vána a následně ministrem **schválena kon-cepce dalšího rozvoje služby cizinecké a pohraniční policie.** Uvedená koncepce bude v dalším období dále aktualizována podle faktického vývoje s ohledem na možný posun časového horizontu přistou-pení k Schengenské úmluvě.

- Pro zásadní zlepšení koordinace čin-ností a s ohledem na řadu společně vykoná-vaných činností došlo ke sloučení Ředitel-ství služby železniční policie a Ředitelství služby pořádkové policie. Cílem je vytvořit akceschopný útvar, který bude operativně reagovat na nové skutečnosti a bude scho-pen aktivně řešit uložené společné úkoly. Uvedená změna je reakcí na dobře fungují-cí model Odborů pořádkové a železniční policie v rámci správ krajů, kde se plně osvědčil.
- Byl zahájen projekt výstavby **14+1 operačních středisek, v jehož rámci dojde k zásadní změně v pohledu na čin-nost těchto útvarů a k významné úspoře finančních prostředků i lidských sil.**
- Byl zpracován návrh **redistribuce početních stavů policie** v rámci celé ČR s cílem posílit zatížená teritoria. V této sou-vislosti došlo poprvé ke zkušebnímu stano-vení globálních **kriterií pro vyhodnocení účinnosti policejní práce.**
- Bude-li schválena ze strany rozhodu-jících politických sil a následně minister-stva vnitra koncepce přechodu na 14 správ krajů, **policie je na tuto změnu připrave-na a bude schopna ji realizovat.**
- V rámci legislativní ekonomie pro-běhla řada kroků k faktickému snižování počtu interních aktů řízení, plně běží přípra-va na nová legislativní pravidla, kde dojde u policistů k seznamování již jen pro ně s potřebnými dokumenty.

STABILIZACE V PERSONÁLNÍ OBLASTI

- Policie očekává a plně se připravuje na účinnost **nového zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.**
- V souvislosti s uvedeným zákonem **policie připravila rozsáhlou informační kampaň, která bude zahájena ve druhé polovině listopadu a bude trvat i po celý rok 2007.** Cílem je získat dostatečný počet kvalitních policistů a policistek jednak za odcházející kolegy, ale také k doplnění dlouhodobě neobsazených služebních míst. V souvislosti s tím pokračují práce na nových parametrech přijímacího řízení tak, aby byli vybíráni nejen skutečně kvalitní uchazeči o policejní práci, ale také aby nedocházelo ke zbytečnému odmítání žada-telů na pozicích specialistů.

	Počty policistů		
	plánovaný	skut. stav k 1. 8. 2006	Rozdíl
Hl. m. Praha	7 001	6 699	-302
Středočeský kraj	3 836	3 683	-153
Jihočeský kraj	2 541	2 512	-29
Západočeský kraj	3 585	3 485	-100
Severočeský kraj	4 323	4 185	-138
Východočeský kraj	3 693	3 553	-140
Jihomoravský kraj	5 242	5 131	-111
Severomoravský kraj	5 710	5 632	-78
CELKEM	35 931	34 880	-1 051

● Proběhla **etická konference**, kde došlo k dalšímu zdůraznění a přihlášení se k principu policejní etiky, vyjádřené *Etickým kodexem policie*.

● Došlo k zahájení legislativních možností uplatnění tzv. „funkčních období“, v současné době toto legislativně není dořešeno a bude tedy dále probíhat konzultativní jednání o tom, zda bude uvedený princip realizován, a pokud ano, za jakých podmínek.

ANALÝZA EKONOMICKÝCH PROCESŮ

Vytvoření policie jako samostatné organizační složky státu

Byly zahájeny první práce na splnění uvedených úloh. Pro ekonomický úsek PP se jedná o zajištění nových úkolů, které by policie převzala v plném rozsahu.

S tím souvisí nutná delimitace systemizovaných pracovních míst z ministerstva vnitra na policii:

- tvorba a rozpis rozpočtu v plném rozsahu a kontrola čerpání rozpočtu,
- centrální zpracování výkaznictví za rozpočet, účetnictví, ISPROFIN a centrální statistika,
- metodická činnost na úseku ekonomiky, zdravotnictví, bezpečnosti práce, interního auditu,
- centrální nákupy navýšit o nákup výpočetní techniky,
- správa majetku (s výjimkou nemovitostí) a její metodika.

S cílem zásadně zlepšit pracovní podmínky policistů byl zahájen projekt „P1000“, který předpokládá zlepšení prostředí policejních služeb. Týká se celkem více než 1000 míst, kde dochází ke styku policie s veřejností, a je integrální součástí celkové změny image policie, kam m.j. patří i budování recepce a nově pojatých

přijímacích prostor pro oznamovatele, případně poškozené.

VNÍMÁNÍ OBRAZU POLICIE OČIMA VEŘEJNOSTI

V rámci vedení policie byla schválena **koncepce činnosti preventivně informačních skupin policie**. Tato koncepce vychází zejména z následujících skutečností:

● Mediální obraz ovlivňuje významně veřejné mínění, působí tedy na společenské klima, ve kterém policie plní své úkoly, a má vliv i na klima uvnitř policie. Mediální obraz se tak přímo odráží v kvalitě práce policie. Mediální obraz do značné míry formuje vztah veřejnosti k policii, její společenský status, formuje ochotu veřejnosti spolupracovat s policií, respektovat ji. Ovlivňuje také vědomí každého policisty, jeho motivaci a pracovní morálku.

● Stav kriminality a veřejného pořádku je dlouhodobě vnímán veřejností jako jeden z hlavních společenských problémů. Kriminalita a boj policie proti ní jsou tématem trvale zaplňujícím stránky a vysílací čas všech médií. Policie nesmí pouze pasivně reagovat na tuto skutečnost, musí aktivně poskytovat veřejnosti a sdělovacím prostředkům včasné a kvalitní informace v zájmu objektivního obrazu své práce a jejich výsledků. Tato teze se týká také informací, které se nedají hodnotit jako „pozitivní“. Otevřené informování o konkrétních pochybeních či nedostacích (a zároveň o přijatých opatřeních) může podstatně snížit jejich negativní dopad na veřejné mínění.

● Informace o Policii ČR a její činnosti musí být veřejnosti a sdělovacím prostředkům dostupné neustále – 24 hodin denně 7 dní v týdnu. Informace musí být po formální stránce zpracovány s ohledem na to, komu jsou poskytovány – jakému druhu média a jaké cílové skupině veřejnosti jsou určeny. Informace pro obrazová média musí být pokud možno vybaveny kvalitním obrazovým materiálem. Jednotlivé informace by měly být co možná nejčastěji zasazovány do kontextu, který ozřejmí jejich obsah, smysl a význam.

● V kontaktu s médii musí být preferován osobní přístup. Tiskové konference, briefings, interview, neformální setkání a osobní jednání s novináři musí dostávat přednost před rozesíláním unifikovaných tiskových zpráv ve všech případech, kdy je to možné a smysluplné.

● Aktivní participaci na dlouhodobých mediálních projektech, preventivních programech i pravidelných prezentačních akcích může policie efektivně zvyšovat právní vědomí veřejnosti, přibližovat veřejnosti svoji práci a rozvíjet vzájemnou spolupráci při objasňování trestné činnosti i prevenci kriminality.

V souvislosti s touto strategií již došlo k naplnění některých základních úkolů:

● Došlo k vytvoření „**antikonfliktních týmů**“ u pořádkové policie. Uvedené týmy se **plně osvědčily** a například akce **CzechTek 2006** byla jednoznačně hodnocena jako pro policii úspěšná akce.

Obdobně byl hodnocen zásah policie při doprovodech fanoušků na riziková sportovní utkání nebo při srážkách a pochodech extremistických skupin a přítomnosti skupin anarchistů (např. v polovině června 2006 v Ústí nad Labem, kdy se členům AKT podařilo navázat komunikaci s jednotlivými skupinami anarchistů, vysvětlili jim právní stav, úlohu policie a odradili anarchisty od fyzického napadání extremistů).

● PIS policejního prezidia byla **personálně posílena, stabilizována** a ustanoven nový vedoucí.

● Dochází k **posilování personálního obsazení preventivně-informačních skupin** tak, aby všude byl alespoň jeden pracovník styku s veřejností a jeden pracovník pro prevenci.

● Byla zahájena **spolupráce na přípravě dalších televizních pořadů (TV NOVA – pořad 112 a TV PRIMA)**, které jednak popularizují činnost policie, ale také plní společenskou úlohu v oblasti prevence kriminality.

● Byl významně rozšířen **systém stáží** na PIS policejního prezidia pro získání praktických zkušeností na útvaru, který řeší základní úkoly mediálních strategií policie.

● Na jaře 2006 byl zahájen dialog v rámci materiálu *Reforma policie*, zpracovaný KDU.

Firemní kultura v policii

● V prosinci 2005 proběhl I. policejní kongres, jehož cílem bylo seznámení policejní veřejnosti s cíli vedení policie a prezentace názorů na to, jak celkově zlepšit stav v policii. Po úspěšném prvním ročníku se připravuje II. ročník s cílem navázat na dobré zkušenosti z letošního roku a ukázat zejména formou „best practice“ principu i ostatním cestu k úspěchu.

● Pro prezentaci policie nejen jako represivní, ale též reprezentativní složky společnosti, uspořádalo policejní prezidium I. ples Policejního prezidia ČR, kterého se zúčastnila řada významných osobností společenského i politického života.

● Pro zlepšení pocitu sounáležitosti s vlastním regionem a v neposlední řadě též pro zlepšení estetického vzhledu stejnokrojů dochází k zavádění rukávových nášivek s označením domovského teritoria policisty. Tento projekt je v současné době po administrativní stránce ukončen, nášivky jsou navrženy a probíhá výběrové řízení na jejich dodavatele.

● Ve finální fázi je též projekt zavedení krajských standart policie, které by plnily obdobnou funkci jako vojenské standarty a byly by používány při slavnostních příležitostech (přisavy nových příslušníků apod.). Oba poslední jmenované projekty se podařilo realizovat díky zásadní pomoci Vojensko-historického ústavu Armády České republiky.

● I nadále se policie snaží o zavedení Dne Policie České republiky. Uvedená snaha je však limitována možnostmi legislativního procesu a předpokládá změnu zákona o významných dnech a státních svátcích.

PRAHA, říjen 2006
Foto Jiří NOVÁK